

شماره: ۴۳۶۸۶
تاریخ: ۱۴۰۵/۰۵/۰۳
ساعت: ۱۵:۱۰
طبقه بندی:
فوریت: فوری

معاون اجرایی و سرپرست نهاد

بیت گلی

به: کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی

موضوع: تبیین و ابلاغ شیوه‌نامه اجرایی نظام مدیریت، پایش و بهینه‌سازی مصرف آب و حامل‌های انرژی

سلام علیکم

احتراماً در راستای اجرایی‌سازی مطالبه رییس جمهور محترم در همایش حکمرانی هم‌افزا و با عنایت به ابلاغ دستور ایشان به اینجانب طی نامه شماره ۳۸۳۶۳ مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۲ (نامه پیوست) و همچنین ضرورت تسریع در اقدامات متناظر به بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی به پیوست نسخه نهایی شیوه‌نامه اجرایی نظام مدیریت، پایش و بهینه‌سازی مصرف آب و حامل‌های انرژی جهت اجرا ابلاغ می‌گردد. ضرورت دارد با توجه به اولویت موضوع، تحقق اقدامات مندرج در شیوه نامه با فوریت و دقت در دستور کار آن دستگاه قرار گیرد.

بدیهی است بر اساس سازوکار پایش و نظارت مندرج در شیوه نامه، عملکرد دستگاه‌ها مورد رصد و ارزیابی قرار گرفته و گزارش‌های مستمر جهت استحضار رئیس جمهور محترم ارائه خواهد شد.

محمدجعفر قائم پناه

رونوشت:

- جناب آقای حاجی میرزایی رییس محترم دفتر رییس جمهور بازگشت به نامه شماره ۳۸۳۶۳ مورخ ۱۴۰۵/۴/۲۲ برای استحضار
- جناب آقای خادمی؛ معاون محترم هماهنگی اجرای سیاستهای ملی برای اطلاع و پیگیری

ریاست جمهوری
معاونت اجرایی رئیس جمهور

شیوه نامه اجرایی نظام مدیریت، پایش و بهینه سازی مصرف
آب و حامل های انرژی

تهیه و تنظیم: معاونت هماهنگی اجرای سیاست های ملی

دفتر پایش و ارزیابی

تیرماه ۱۴۰۵

در اجرای دستور رئیس‌جمهور محترم در همایش حکمرانی هم‌افزا مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۲۴ در خصوص ضرورت بهینه‌سازی مصرف آب و حامل‌های انرژی از طریق ارتقای کارآمدی حکمرانی، ترویج فرهنگ مصرف مناسب، تدوین و اجرای برنامه‌های کاهش مصرف در سطوح ملی و استانی و با هدف عبور از چالش‌های پیش‌رو، این شیوه‌نامه در جلسه مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۳ به تصویب رسیده و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا است.

ماده ۱ - اصطلاحات به کار رفته در این شیوه‌نامه در معانی زیر به کار می‌روند:

الف - آب و حامل‌های انرژی: آب شامل آب شرب، کشاورزی، صنعت و فضای سبز و حامل‌های انرژی دربرگیرنده برق، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی است.

ب - دستگاه‌های خدمات‌رسان: شرکت‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات تابعه یا وابسته به وزارتخانه‌های نفت و نیرو که وظیفه تولید، انتقال توزیع آب و حامل‌های انرژی را بر عهده دارند.

ج - دستگاه‌های اجرایی: دستگاه‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و سایر دستگاه‌هایی که به موجب قوانین و مقررات، مشمول احکام این شیوه‌نامه هستند.

د - ستاد ملی: ستاد ملی مدیریت و بهینه‌سازی مصرف آب و حامل‌های انرژی

ه - کارگروه استانی: کارگروه مدیریت و بهینه‌سازی مصرف آب و حامل‌های انرژی در سطح استان

و - دوره پایه: میانگین مصرف ماهانه طی چهار سال ۱۴۰۱ تا ۱۴۰۴ که مبنای تعیین اهداف، محاسبه شاخص‌ها و ارزیابی عملکرد است؛ در مواردی که به دلایلی مانند تغییرات ساختاری، اقلیمی، وقوع بحران و سایر شرایط خاص استفاده از این دوره یا یکی از سال‌های آن موجب انحراف معنادار شود، دوره جایگزین یا روش اصلاحی با پیشنهاد دبیرخانه و تصویب ستاد ملی تعیین می‌شود.

ز - خط پایه مصرف: میزان مصرف مرجع هر حامل یا بخش مصرف‌کننده در دوره پایه که پس از اعمال تعدیلات لازم از جمله تغییرات جمعیتی، اقلیمی، ظرفیت تولید، تغییر کاربری و سایر عوامل مؤثر، مبنای تعیین اهداف کاهش مصرف قرار می‌گیرد.

ح - الگوی بهینه مصرف: میزان یا سقف مصرف مطلوب برای هر حامل، بخش مصرف‌کننده، استان، شهرستان یا دستگاه اجرایی که بر اساس خط پایه، شاخص‌های فنی و اقلیمی، اسناد بالادستی و سایر متغیرهای مؤثر تعیین می‌شود.

ط - مصارف غیرمتعارف: مصرفی که بر اساس الگوهای مصوب ملی، اسناد بالادستی و قوانین و مقررات موضوعه، خارج از حدود متعارف یا بیش از سقف الگوی مصرف هر حامل تشخیص داده شود.

ی - مشترکان پرمصرف: اشخاص حقیقی یا حقوقی که میزان مصرف آنان در هر یک از بخش‌های مصرف‌کننده آب و حامل‌های انرژی از حدود تعیین‌شده توسط دستگاه خدمات‌رسان ذی‌ربط فراتر باشد.

ماده ۲ - به منظور سیاست‌گذاری، راهبری، هماهنگی، برنامه‌ریزی، نظارت و ارزیابی اجرای برنامه‌های مدیریت و بهینه‌سازی مصرف آب و حامل‌های انرژی، ستاد ملی با حضور وزیر کشور، نیرو، نفت و رئیس سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی و یا معاونین مرتبط آنها به ریاست معاون اجرایی رئیس‌جمهور تشکیل می‌شود.

تبصره - رئیس ستاد می تواند حسب موضوع از سایر دستگاه ها، نهاد ها، تشکل های تخصصی و صاحب نظران برای حضور در جلسات دعوت نماید.

ماده ۳ - دبیرخانه ستاد در وزارت کشور مستقر بوده و مسئولیت هماهنگی بین دستگاهی، پیگیری مصوبات، دریافت و جمعیت گزارش ها، کنترل کیفیت داده ها، تهیه گزارش های تحلیلی و مدیریتی و ارائه آن به ستاد ملی و رئیس جمهور را بر عهده دارد.

ماده ۴ - کلیه دستگاه های خدمات رسان مکلفند نسبت به ایجاد، تکمیل و استقرار سامانه های لازم برای گردآوری، جمعیت، پردازش، تحلیل و پایش اطلاعات مرتبط با تولید، انتقال، توزیع و مصرف آب و حامل های انرژی به تفکیک استان ها و دستگاه های اجرایی اقدام نموده و داده های استاندارد شده را از طریق «سامانه ملی پایش مصرف آب و حامل های انرژی» مستقر در دبیرخانه ستاد ملی گزارش نمایند.

تبصره ۱ - دستگاه های خدمات رسان موظفند تا تاریخ ۱۴۰۵/۶/۳۱ زیرساخت های لازم برای گردآوری و گزارش دهی داده ها در دوره های زمانی تعیین شده توسط ستاد ملی را فراهم نمایند. تا زمان استقرار کامل این زیرساخت ها، گزارش دهی به صورت ماهانه انجام می شود.

تبصره ۲ - دستگاه های خدمات رسان باید امکان دسترسی دستگاه های متناظر استانی به داده های مربوط به استان خود را حداقل تا سطح شهرستان و همچنین به تفکیک واحدهای اداری وابسته به دستگاه های اجرایی فراهم نمایند.

تبصره ۳ - اولین مجموعه داده های دوره پایه با استفاده از اطلاعات موجود و پس از کنترل اولیه کیفیت، حداکثر تا ۱۴۰۵/۵/۱۰ به دبیرخانه ستاد ملی و استانداری ها ارسال می شود.

ماده ۵ - دستگاه های خدمات رسان مکلفند با همکاری دبیرخانه ستاد ملی و بر اساس داده های دوره پایه، شاخص های اقلیمی، ظرفیت های تولید و تأمین، استانداردهای مصرف، اسناد بالادستی، سیاست های دولت، برنامه هفتم پیشرفت، روندهای آماری معتبر و سایر متغیرهای مؤثر نسبت به تعیین خط پایه، تدوین الگوی بهینه مصرف و پیشنهاد اهداف کاهش مصرف استانی برای آب و هر یک از حامل های انرژی به ترتیب زیر اقدام نمایند:

الف - تعیین خط پایه مصرف سالانه آب و حامل های انرژی برای هریک از استان ها و دستگاه های اجرایی؛

ب - تعیین خط پایه مصرف ماهانه آب و حامل های انرژی برای هریک از استان ها و دستگاه های اجرایی (برای آب کشاورزی دوره های مصرف متناسب با الگوهای کشت و بهره برداری مبنا قرار گیرد)؛

ج - تعیین الگوی بهینه مصرف برای هریک از استان ها و دستگاه های اجرایی با رعایت شاخص های مندرج در صدر این ماده؛

د - تعیین فاصله بین خط پایه و الگوی بهینه مصرف برای آب و حامل های انرژی به تفکیک استان ها و دستگاه های اجرایی برای هر یک از ماه های سال؛

ه - مشخص نمودن تمام یا درصدی از فاصله تعیین شده در بند "د" به عنوان هدف کمی برنامه بهینه سازی انرژی برای آب و هریک از حامل های انرژی به تفکیک استان و دستگاه های اجرایی؛

و - فراهم ساختن قابلیت پایش مستمر مصرف روزانه و ماهانه، سنجش اهداف کمی، تحلیل روند و شناسایی مصارف غیرمعارف با طراحی مدل های محاسباتی قابل راستی آزمایی و متکی بر داده های واقعی از جمله قرائت کنتورها سامانه های هوشمند اندازه گیری، سامانه های پایش مصرف، تحلیل تصاویر ماهواره ای و هوایی و مدل سازی های تکمیلی

تبصره ۱- تغییر زمان بندی مصرف هر حامل در ماه های مختلف، مشروط به رعایت سقف مصرف هر فصل به جز در دوره های اوج بار یا اوج تقاضا (مانند ماه های گرم سال برای برق یا ماه های سرد سال برای گاز) مجاز است.

تبصره ۲- موارد "الف تا و"، در ابتدای هر سال بر اساس پیشنهاد دستگاه خدمات رسان به تصویب ستاد ملی می رسد و توسط رئیس ستاد به استانداری ها و دستگاه های اجرایی ابلاغ می گردد. برای ماه های باقیمانده سال ۱۴۰۵ حداکثر تا ۱۰ مرداد ۱۴۰۵ موارد یادشده می بایست تدوین و ابلاغ گردد.

ماده ۶- دبیرخانه ستاد ملی موظف است سازوکار یکپارچه پایش، گزارش دهی و ارزیابی مدیریت مصرف آب و حامل های انرژی را با هدف انجام وظایف ذیل طراحی نماید:

الف - دریافت و کنترل کیفیت داده های ارسالی دستگاه های خدمات رسان و دستگاه های اجرایی؛

ب - پایش ماهانه عملکرد استان ها، شهرستان ها و دستگاه های اجرایی نسبت به اهداف مصوب؛

ج - شناسایی و اعلام انحراف از خط پایه، الگوی بهینه یا اهداف مصوب؛

د - الزام دستگاه ها و استان های دارای انحراف معنادار به ارائه برنامه اصلاحی؛

هـ - تهیه گزارش های مدیریتی دوره ای برای ستاد ملی و رئیس جمهور؛

و - انتشار گزارش های تحلیلی و مقایسه ای در چارچوب قوانین و مقررات مربوط و با رعایت ملاحظات محرمانگی

تبصره ۱- مسئولیت اجرای برنامه های هر استان بر عهده استاندار و مسئولیت اجرای برنامه های هر دستگاه اجرایی بر عهده بالاترین مقام دستگاه است.

تبصره ۲- هر یک از وزارتخانه ها و استانداری ها موظفند یک نفر در سطح معاون وزیر یا معاون استاندار را به عنوان رابط به دبیرخانه ستاد ملی معرفی نمایند.

ماده ۷- کارگروه استانی به ریاست استاندار و عضویت معاون ذی ربط استاندار (دبیر کارگروه)؛ مدیرعامل شرکت گاز استان؛ مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان؛ مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان؛ مدیرعامل شرکت آب منطقه ای استان؛ مدیرعامل شرکت برق منطقه ای (حسب مورد)؛ مدیر شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه ای و نماینده دستگاه های اجرایی ذی ربط تشکیل می شود. این کارگروه برای اجرای برنامه های مدیریت و بهینه سازی مصرف آب و حامل های انرژی در سطح استان در چارچوب اهداف مصوب، موارد ذیل را به دبیرخانه ستاد پیشنهاد می نماید:

الف - تعیین خط پایه مصرف سالانه آب و حامل های انرژی برای هر یک از شهرستان ها و دستگاه های اجرایی در سطح استان ؛

ب - تعیین خط پایه مصرف ماهانه آب و حامل های انرژی برای هر یک از شهرستان ها و دستگاه های اجرایی (برای آب کشاورزی، دوره های مصرف متناسب با الگوهای کشت و بهره برداری مبنا قرار گیرد)؛

ج - تعیین الگوی بهینه مصرف برای هر یک از شهرستان ها و دستگاه های اجرایی متناسب با شرایط و با رعایت شاخص های مندرج در صدر ماده ۵ و سقف تعیین شده برای استان از طرف ستاد ملی؛

د - تعیین فاصله بین خط پایه و الگوی بهینه مصرف آب و حامل های انرژی در شهرستان ها و دستگاه های اجرایی در سطح استان برای هر یک از ماه های سال؛

هـ - مشخص نمودن تمام یا درصدی از فاصله تعیین شده در بند "د" به عنوان هدف کمی برنامه بهینه‌سازی مصرف آب و حامل‌های انرژی شهرستان‌ها و دستگاه‌های اجرایی با رعایت هدف تعیین شده برای استان از طرف ستاد ملی؛

و- تصویب اقدامات اصلاحی، تشویقی و مدیریتی برای نیل به اهداف تعیین‌شده

تبصره ۱ - مصوبات کارگروه استانی با امضای استاندار به فرمانداران و روسای دستگاه‌های اجرایی در سطح استان ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۲ - تعیین اهداف موضوع این ماده برای ماه‌های باقیمانده سال ۱۴۰۵ حداکثر تا ۱۴۰۵/۵/۱۵ انجام می‌شود.

تبصره ۳ - فرمانداران مسئول هماهنگی و نظارت بر اجرای برنامه‌های ابلاغی در سطح شهرستان هستند.

تبصره ۴ - شهرداران مکلفند برنامه‌های مدیریت مصرف را در مجموعه‌های تحت مدیریت خود اجرا نموده و همکاری لازم را با کارگروه‌های استانی و شهرستانی به عمل آورند.

ماده ۸ - تخصیص اعتبارات بودجه‌ای مربوط به هزینه‌های مصرف آب و حامل‌های انرژی دستگاه‌های اجرایی در لویج بودجه سالانه توسط سازمان برنامه و بودجه در چارچوب قوانین و مقررات بودجه‌ای و با لحاظ اهداف و سقف‌های مصرف مصوب انجام می‌شود.

ماده ۹ - تأمین منابع مالی اجرای اقدامات بهینه‌سازی مصرف آب و انرژی مندرج در پیوست، در دستگاه‌های خدمات‌رسان و اجرایی از محل بودجه عمومی هر دستگاه اجرایی، منابع داخلی شرکت‌ها و منابع صندوق انرژی موضوع ماده (۴۶) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت و گواهی‌های صرفه‌جویی با هماهنگی سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی انجام می‌شود.

ماده ۱۰ - دستگاه‌ها، استان‌ها، شهرستان‌ها و واحدهای اجرایی حسب مورد از مشوق‌های مصوب ستاد ملی بهره‌مند خواهند شد دبیرخانه موظف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی، پیشنهادهای تشویقی و اقدامات اصلاحی و مدیریتی متناسب با میزان تحقق اهداف را به ستاد ملی ارائه نماید. منابع لازم برای اجرای مشوق‌ها از محل صرفه‌جویی‌های انجام‌شده یا سایر منابع قانونی تأمین می‌شود.

ماده ۱۱ - دستگاه‌های خدمات‌رسان مکلفند نسبت به شناسایی مشترکان پرمصرف و مصارف غیرمعارف اقدام نموده و برنامه‌های اصلاحی، کنترلی و بازدارنده را مطابق قوانین و مقررات از جمله اعمال قطع انشعاب و اعمال قیمت‌های تصاعدی را اجرا نمایند.

ماده ۱۲ - به میزان ۵۰ درصد برق تجدیدپذیر به بهره‌برداری‌رسیده در هر استان به سقف الگوی بهینه مصرف موضوع بند ج ماده ۵ برای همان سال آن استان اضافه می‌گردد.

ماده ۱۳ - در شرایط ناترازی شدید، خشکسالی، موج گرما یا سرما، محدودیت تولید یا سایر شرایط اضطراری که به تشخیص مراجع ذی‌صلاح اعلام می‌شود، دستگاه خدمات‌رسان می‌تواند با هماهنگی دبیرخانه ستاد ملی و در حدود مصوبات ستاد، به صورت موقت نسبت به پیشنهاد بازنگری اهداف، سهمیه‌ها، محدودیت‌ها و برنامه‌های ابلاغی اقدام نماید. بازنگری‌های مذکور باید دارای مدت اعتبار، دامنه شمول و مبنای فنی مشخص باشد.

ماده ۱۴ - دستگاه‌های اجرایی و خدمات‌رسان موظفند اقدامات الزامی مندرج در پیوست این شیوه‌نامه را در سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی اجرا نموده و همچنین برنامه‌ریزی‌های لازم برای فرهنگ‌سازی و ترویج این اقدامات را در سطح جامعه به طور مستمر در دستور کار داشته باشند.

ماده ۱۵ - نتایج ارزیابی عملکرد موضوع این شیوه‌نامه در نظام ارزیابی عملکرد مدیران و دستگاه‌های اجرایی، در چارچوب قوانین و مقررات مربوط، لحاظ می‌شود. در موارد عدم تحقق اهداف، ستاد ملی می‌تواند حسب مورد نسبت به اخطار، مطالبه برنامه اصلاحی، انعکاس عملکرد به مراجع ذی‌صلاح و پیشنهاد اقدامات مدیریتی لازم اقدام نماید.

ماده ۱۶ - وزارت راه و شهرسازی مکلف است نسبت به فعال‌سازی و تکمیل سامانه پایش مصرف انرژی ساختمان‌های مسکونی و اداری کشور (بند الف ماده ۵ مصوبه ۱۴۰۲/۰۸/۰۱ شورای عالی انرژی کشور) اقدام و امکان دسترسی برخط یا دوره‌ای دبیرخانه ستاد ملی به اطلاعات مورد نیاز را در چارچوب قوانین و مقررات مربوط، فراهم نماید.

ماده ۱۷ - کلیه دستگاه‌های اجرایی ملی و استانی مکلفند گزارش عملکرد ماهانه خود شامل میزان مصرف، میزان تحقق اهداف انحرافات، اقدامات اصلاحی و برنامه‌های بهبود را در چارچوب تعیین‌شده توسط دبیرخانه ستاد ملی ارائه نمایند.

ماده ۱۸ - کارگروه استانی موظف است به منظور نظارت بر حسن اجرای این شیوه‌نامه، هیأتی به عنوان «هیأت ناظر استانی» از میان اعضای پیشنهادی استاندار و با رعایت مقررات مربوط تعیین نماید. اعضای هیأت ناظر استانی ترجیحاً از میان صاحب‌نظران دانشگاهی و اعضای تشکلهای حرفه‌ای مرتبط با حوزه آب و انرژی انتخاب شوند.

تبصره - هیأت ناظر استانی، از طریق بازدید میدانی از ساختمان‌ها و دستگاه‌های مشمول و وضعیت‌سنجی مصرف و بهره‌گیری از گزارشات مردمی ثبت‌شده در سامانه فواد، اقدامات اصلاحی و اولویت‌های اجرا را تهیه و به دبیرخانه کارگروه استانی ارسال نماید.

ماده ۱۹ - مسئولیت حسن اجرای این شیوه‌نامه بر عهده بالاترین مقام دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، استانداران و سایر مراجع مسئول در حدود وظایف و اختیارات قانونی، است.

پیوست : عناوین اقدامات اجرایی دستگاه‌های اجرایی

الف - مدیریت سرمایش و محیط

- رعایت پوشش رسمی سبک و متناسب با فصل برای کارکنان در فصل گرم، با هدف کاهش نیاز به سرمایش محیط؛
- تنظیم دمای سیستم‌های سرمایشی در ساختمان‌های اداری عادی بر اساس دستورالعمل فنی ابلاغی و در شرایط عادی، روی ۲۴ درجه سانتی‌گراد؛
- خاموش کردن سیستم‌های سرمایشی حداقل یک ساعت قبل از پایان وقت اداری، مشروط به عدم حضور کارکنان یا مراجعان و عدم اخلال در فعالیت‌های ضروری؛
- جمع‌آوری و حذف سیستم‌های سرمایشی و گرمایشی پرتابل شخصی از اتاق‌های اداری، به استثنای پنکه و مواردی که به تشخیص دستگاه و بر اساس ضرورت فنی مجاز است؛
- رعایت چیدمان وسایل و تجهیزات اداری به نحوی که مسیر جریان هوای سرمایشی مسدود نشود؛
- سرویس دوره‌ای، تعویض و نگهداری مناسب آب کولرهای آبی و عایق کاری کانال‌ها؛
- نصب سایبان، ترجیحاً مجهز به پنل خورشیدی، برای کولرها در صورت توجیه فنی و اقتصادی؛
- تعویض موتور کولرهای آبی با نمونه‌های کم‌مصرف **BLDC**، در صورت امکان فنی و اقتصادی.
- کاهش ساعات فعالیت واحدهای تجاری، پاساژها و فروشگاه‌های بزرگ در فصل گرم تا ساعت ۲۰ شب (به استثنای رستورانها)؛

ب - مدیریت گرمایش و محیط

- تنظیم دمای تمام سیستم‌های گرمایشی (دمای رفاه) در ساختمان‌های اداری عادی بر اساس دستورالعمل فنی ابلاغی و حداکثر تا ۲۴ درجه سانتی‌گراد؛
- تنظیم زمان‌بندی موتورخانه‌ها و سامانه‌های گرمایشی جهت خاموش شدن حداقل ۲ ساعت قبل از پایان ساعت کاری و روشن شدن ۱ تا ۲ ساعت قبل از آغاز ساعت کاری؛
- قطع کامل یا قرار دادن سامانه‌های گرمایشی در حالت «پشتیبان/ضد یخ‌زدگی» (حداکثر دما ۱۰ الی ۱۲ درجه سانتی‌گراد) در روزهای پنج‌شنبه، جمعه و تعطیلات رسمی؛
- رعایت پوشش رسمی گرم و متناسب با فصل برای کارکنان در فصل سرد؛
- جمع‌آوری و حذف بخاری‌ها و هیترهای برقی یا گازی پرتابل شخصی از اتاق‌های اداری، به استثنای موارد دارای ضرورت؛
- نصب و بهره‌برداری از ترموستات‌های قابل برنامه‌ریزی و سامانه‌های کنترل هوشمند و تجهیز تمامی رادیاتورها به شیرهای ترموستاتیک برای تنظیم خودکار دما در ساعات کاری و غیرکاری؛
- کنترل دقیق موتورخانه‌ها و سرویس دوره‌ای رادیاتورها، دیگ‌ها و مشعل‌ها و تنظیم احتراق برای افزایش راندمان؛
- عایق‌بندی حرارتی کامل تمامی لوله‌های رفت و برگشت آب گرم، دیگ‌ها، منبع **expansion** (انبساط) و منابع کویلی با عایق‌های استاندارد (مانند پشم‌شیشه با روکش مناسب)؛
- درزگیری پنجره‌ها و درها، استفاده از پرده‌های ضخیم، نوارهای عایق و نصب پنجره‌های دوجداره و باز کردن آن‌ها در روز جهت بهره‌گیری از گرمایش خورشیدی؛
- زون‌بندی (**Zoning**) فضاهای اداری و تفکیک مدار گرمایشی بخش‌های با ساعات کاری متفاوت (مانند بخش‌های شبانه‌روزی، حراست، مرکز داده) از بخش‌های اداری معمولی، برای روشن نمودن کل موتورخانه برای یک اتاق کوچک؛

- مسدودسازی گرمایش فضاها، بلااستفاده از قبیل ویلاها، رستوران ها، انبارها، استخرها و هیتراهای فضای باز، سالن های همایش غیرفعال و اتاق های خالی اداری؛

پ - مدیریت روشنایی

- خاموش کردن روشنایی های غیرضروری در راهروها، سرویس های بهداشتی و فضاها، مشاع؛
- استفاده حداکثری از نور طبیعی روز؛
- تعویض لامپ های پرمصرف با لامپ های LED در فضاها، پرکاربرد؛
- نصب کنتور و تجهیزات هوشمند اندازه گیری مصرف، حسب نوع حامل، توسط دستگاه خدمات رسان ذی ربط؛
- خاموش کردن روشنایی تابلوها و نمای ساختمان ها پس از پایان ساعت کار اداری، مگر در موارد امنیتی یا الزامات قانونی.

ت - مدیریت تجهیزات اداری

- تنظیم رایانه ها و چاپگرها روی حالت خواب پس از ده دقیقه عدم فعالیت؛
- قطع کامل جریان برق تجهیزات اداری غیرضروری در پایان وقت اداری؛
- بهینه سازی انبارهای نگهداری مواد و کاهش تجهیزات نگهداری مواد مازاد بر نیاز؛
- جلوگیری از خرید و انبارش غیرضروری مواد مصرفی و تنظیم الگوی خرید بر اساس نیاز واقعی؛
- جایگزینی تجهیزات نگهداری مواد با گرید انرژی پایین، صرفاً در صورت ضرورت و با تجهیزات دارای بالاترین رده مجاز و موجود در نظام رسمی برچسب انرژی کشور.

ث - خرید و تجهیزات

- خرید تجهیزات برقی مطابق بالاترین رده مجاز و موجود در نظام رسمی برچسب انرژی کشور و در چارچوب مقررات خرید دولتی؛
- ممنوعیت استفاده از وسایل گرمایشی و سرمایشی برقی شخصی در اتاق های اداری، مگر در موارد ضروری و مجاز طبق دستورالعمل های فنی.

ج - ساختمان های استیجاری

- درج بندهای بهینه سازی انرژی و تعهدات موجر در قراردادهای جدید اجاره، در حدود مقررات مربوط؛
- مذاکره با موجر و انعقاد توافق نامه بهینه سازی انرژی برای قراردادهای موجود، حسب امکان حقوقی و قراردادی؛
- گزارش عدم همکاری موجر به کارگروه استانی جهت بررسی گزینه های اصلاح، بهینه سازی یا انتقال دستگاه به ساختمان کارآمدتر در زمان تمدید قرارداد.

چ - شرایط اضطراری ناترازی

- کاهش بار مصرفی دستگاه های استانی در ساعات اوج بار اعلامی توسط مرجع ذیصلاح، تا سقف تعیین شده در مصوبات ستاد ملی و متناسب با نوع حامل و شرایط فنی شبکه؛
- استثنای تأسیسات و ساختمان های حساس و حیاتی، از جمله بیمارستان ها و مراکز درمانی، مراکز داده و اتاق های سرور و مراکز فرماندهی و امنیتی، از الزامات کاهش بار یا قطع انشعاب در مواردی که موجب اختلال در خدمات ضروری شود؛ این مراکز مکلف به رعایت حداکثر صرفه جویی ممکن بدون اختلال در خدمات ضروری هستند.

ح - حمل و نقل و ناوگان

- کاهش سفرهای اداری غیر ضروری و جایگزینی جلسات حضوری با جلسات مجازی و ویدئوکنفرانس در موارد امکان پذیر؛
- عدم برگزاری جلسات غیر ضروری در ساعات اوج ترافیک در کلان شهرها؛
- تعیین حداقل یک روز بدون خودرو برای ادارات و کارکنان دولتی استان، با تشخیص کارگروه استانی و با رعایت استثنائات عملیاتی و خدمات ضروری؛
- ساماندهی سرویس کارکنان دولتی با ادغام مسیرهای هم پوشان و کاهش تعداد خودروها؛
- سهمیه بندی و پایش مصرف سوخت خودروهای اداری و پیگیری انحراف از سهمیه با استفاده از اطلاعات پیمایش، در چارچوب مقررات مربوط؛
- تشویق کارکنان به استفاده از سفرهای اشتراکی و حمل و نقل عمومی؛
- ممنوعیت استفاده از بنزین در خودروهای دولتی دوگانه سوز، مگر در شرایط اضطراری، نبود امکان تأمین سوخت جایگزین یا ضرورت فنی؛
- خرید خودروهای سواری جدید تک سوز توسط دستگاه های اجرایی، جز در موارد استثنایی و مجاز طبق قوانین و مقررات مربوط، ممنوع است؛
- ارسال فهرست خودروهای سواری تک سوز به همراه نوع و سن خودرو به کارگروه استانی ظرف ۳۰ روز و ارائه آن به مرجع ذیصلاح برای تعیین و ابلاغ برنامه زمان بندی تبدیل یا جایگزینی، حسب مورد.

خ - فرهنگ سازی و اطلاع رسانی

- اعلام میزان کاهش مصرف در سطح استان و شهرستان در رسانه های عمومی و اعلام دستگاه های پرمصرف در رسانه های عمومی
- تاکید مسئولین ارشد استانها بر مدیریت مصرف بهینه آب و حامل های انرژی در سخنرانی ها و برنامه های رسانه ای به طور مکرر
- ارائه پیام های تشویقی و آموزشی درباره کاهش مصرف آب و حامل های انرژی توسط ادارات دولتی در ظرفیت های تبلیغاتی و رسانه ای خود؛
- استفاده از شعارها و پیام های محوری صرفه جویی و مصرف بهینه در سربرگ ها و مکاتبات اداری، مطابق سیاست های ابلاغی.

د - سامانه شکایات مردمی (فواد)

- لحاظ گزارش های مردمی ثبت شده در سامانه فواد درباره اتلاف آب و حامل های انرژی، به عنوان یکی از ورودی های ارزیابی هیأت ناظر استانی؛
- پاسخ گویی دستگاه استانی به شکایات و گزارش های قابل رسیدگی ظرف ده روز کاری، مگر در مواردی که به بررسی تخصصی بیشتری نیاز باشد.

ذ - اقدامات ساختاری

- تشکیل کمیته بهینه سازی مصرف آب و حامل های انرژی در دستگاه و تعیین مدیر انرژی یا مسئول مدیریت مصرف ساختمان، حسب ساختار دستگاه؛
- ارسال گزارش مصرف سه ماهه آب و حامل های انرژی شامل برق، گاز و سوخت مایع به دبیرخانه کارگروه استانی، در قالب و زمان بندی تعیین شده.